

TRANSPARENTNOST SJEDNICA VLADE: ODLUČIVANJE IZA ZATVORENIH VRATA

Jun 2023.

Autori: Nikolina Radonjić, Marko Sošić

Javnost rada Vlade uređena je Uredbom o Vladi, Poslovnikom Vlade i Odlukom o objavljivanju materijala sa sjednica Vlade. Član 4 Uredbe o Vladi naglašava da je rad Vlade javan, da Vlada ima internet stranicu gdje objavljuje podatke o svom radu, kao i da je saglasno zakonskim uređenjima (Zakon o slobodnom pristupu informacijama i Poslovnik o radu Vlade) dužna da omogući javnosti uvid u svoj rad. Prema Poslovniku Vlade pored obavještenja o sazivanju sjednice, na internet stranici Vlade predviđeno je objavljivanje predloga dnevnog reda, koji sadrži naznaku tačaka za raspravu i tačaka za verifikaciju, materijala za pojedine tačke dnevnog reda, izvještaji komisija i zapisnik s prethodne sjednice. Član 2 Odluke o objavljivanju materijala sa sjednica Vlade propisuje objavljivanje:

- 1) predloga dnevnog reda sjednice Vlade;
- 2) materijala koji Vlada razmatra na sjednici za koji nije određen odgovarajući stepen tajnosti u skladu sa zakonom kao što su: nacrt zakona, predlog zakona, izvještaj o javnoj raspravi, predlozi uredbi, odluka, strategija, planova, izvještaja i informacija, nacrt, odnosno predlog ugovora, predlog rješenja o imenovanju, postavljenju ili razrješenju;
- 3) verifikovanog zaključka Vlade koji je donijet povodom razmatranja materijala koji je objavljen.

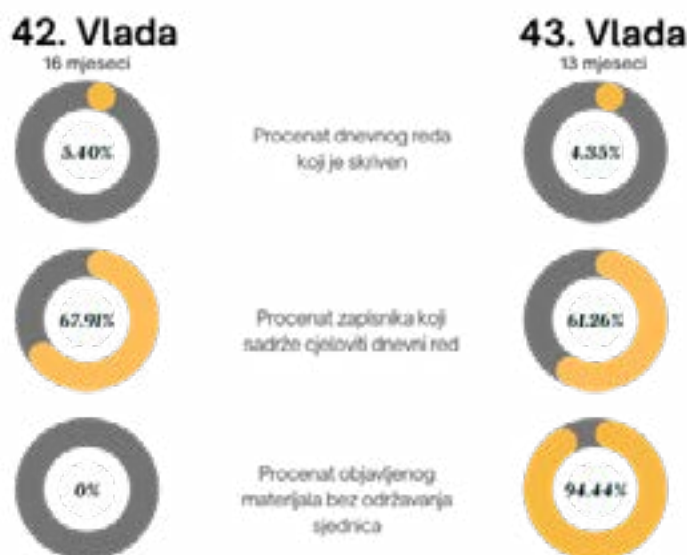
U aprilu 2021. godine smo uputili Inicijativu za povećanje transparentnosti Vlade gdje smo pozvali na:

- 1) Objavljivanje cjelovitog dnevnog reda sjednica Vlade;
- 2) Objavljivanje materijala o kojima je odlučeno bez održavanja sjednice;
- 3) Objavljivanje podataka o radu stalnih vladinih radnih tijela.

Generalni sekretarijat Vlade je tada odbio Inicijativu pozivajući se na Odluku o objavljivanju materijala sa sjednice Vlade, Uredbu o Vladi i Zakon o tajnosti podataka.

Tokom mandata 42. Vlade koji je trajao godinu dana i četiri mjeseca, održano je 67 sjednica (2516 odluka). Ministri su bez održavanja sjednica odlučivali duplo više - 148 puta (379 zaključaka od čega je 35 tačaka izbrisano). 43. Vlada je tokom trinaest mjeseci, a zaključno sa 08. junom 2023. godine održala 56 sjednica (2545 odluke). Vlada je bez održavanja sjednica odlučivala 54 puta (99 zaključaka, od čega su nazivi dvije tačke izbrisani).

Na osnovu zapisnika sa sjednica 42. Vlade i zaključaka bez održavanja sjednica koje smo pribavili kroz zahtjeve za SPI, 5.4% tačaka dnevnog reda nije javno. Cjeloviti dnevni red koji podrazumijeva i nazive tačaka označenih stepenom tajnosti sadrži 67% zapisnika. Zapisnici sadrže cjeloviti dnevni red zaključno sa petom sjednicom, poslije te sjednice ukoliko je bilo tačaka označenih stepenom tajnosti njihovi nazivi nisu bili javni. Izuzetak je tačka kojoj je naziv javan, ali nije navedeno koji stepen tajnosti je u pitanju. Za 42. Vladu je karakteristično da gotovo nijedna tačka koja je proglašena stepenom tajnosti nema oznaku o kom se stepenu tajnosti radi. Jedini izuzetak je dio tačke koja se bavi kadrovskim pitanjima gdje je naznačeno da se radi o stepenu tajnosti interno.

Prema zapisnicima sa sjednica 43. Vlade 4.35% tačaka dnevnog reda je skriveno. Cjelokupni dnevni red sadrži 61.26% zapisnika. Sve do osme sjednice zapisnici sadrže cjeloviti dnevni red, međutim pored naziva tačaka nema informacija o kom se stepenu tajnosti radi. Od osme sjednice zapisnici selektivno sadrže informaciju o kom se stepenu tajnosti radi, ali bez naziva tačke o kojoj su ministri odlučivali. Dakle, negdje je navedeno da je u pitanju stepen tajnosti interno/tajno/povjerljivo (pr. 29. sjednica, 36. sjednica, 42. sjednica), a negdje su nazivi tačaka brisani (pr. 8.-17. sjednice). Svaki zapisnik od 45. sjednice sadrži informaciju o kom se stepenu tajnosti radi, ali ne i naziv tačke dnevnog reda. Iako zapisnici ne sadrže naziv tačke tokom video prenosa sjednica Vlade ministri su znali da navedu tačku koju će razmatrati, a koja je označena stepenom tajnosti (pr. Predlog za preusmjeravanje sredstava iz Tekuće budžetske rezerve Fondu za zdravstveno osiguranje CG sa ciljem funkcionisanja organizacione jedinice Meljine u okviru opšte bolnice Kotor - 2,269,636.53eura). Od 52. sjednice (11.05.2023.) na sajtu Vlade selektivno se postavljaju nazivi tačaka i stepen tajnosti koji im je određen, dok zapisnici ne sadrže nazive tih tačaka. Na primjer, zapisnici 52., 55. i 56. sjednice ne sadrže nazive tačaka koje

su označene stepenom tajnosti, dok su u saopštenjima sa sjednica navedeni njihovi nazivi. Saopštenje sa 55. sjednice Vlade (01.06.2023.) sadrži nazive tačaka i stepen tajnosti koji im je određen (interno), dok su u zapisniku klasifikovane pod stepenom tajno.

42. Vlada je bez održavanja sjednice donijela 13% odluka, nijednom nisu objavljeni materijali koji su razmatrani bez održavanja sjednice. Generalni sekretarijat Vlade pozivao se na član 10 Uredbe o Vladi prema kojem Vlada može, na predlog predsjednika Vlade, u hitnim i drugim opravdanim slučajevima, bez održavanja sjednice odlučiti o pojedinim pitanjima, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova. U odgovoru na našu Inicijativu Generalni sekretarijat je smatrao da je bez pravnog utemeljenja predlog da se na isti način postupa u pogledu objavljivanja materijala o kojima je razmatrano bez održavanja sjednica, kao u slučaju kada je sjednica održana. Pored neobjavljivanja materijala bez održavanja sjednica, saopštenja o razmatranim tačkama (naročito u dijelu kadrovskih rješenja) nisu sadržala osnovne informacije. Neki od primjera kako su izgledala saopštenja razmatranih kadrovskih rješenja bez održavanja sjednica su osamnaest kadrovskih rješenja donijetih 11. marta 2021. godine saopštenih kroz rečenicu da je Vlada donijela više rješenja o kadrovskim pitanjima iz svoje nadležnosti, ili jedanaest kadrovskih rješenja za koje je rečeno da je Vlada je 5. i 6. aprila usvojila predloge kadrovskih rješenja iz svoje nadležnosti.

43. Vlada objavljuje materijale o kojima je odlučeno bez održavanja sjednica. Bez održavanja sjednica donešeno je 3.74% odluka, dok 94.44% donešenih odluka bez održavanja sjednica je objavljeno na sajtu Vlade. Međutim, ukoliko je donijeta odluka označena stepenom tajnosti, naziv te tačke se do skoro nije navodio u saopštenju postavljenom na sajtu. Npr. na telefonskoj sjednici održanoj 11. jula 2022. godine prema informacija na sajtu Vlade raspravljalo se o jednoj stvari, dok iz pribavljenih zapisnika znamo da je Vlada odlučivala o još jednoj tački. U slučaju da su odluke donešene bez održavanja sjednice i proglašene tajnim, na sajtu Vlade nema ni riječi o tome (npr. odluka koja je donešena bez održavanja sjednice 08. septembra 2022.).

Rad stalnih vladinih tijela (Komisije za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku; Komisije za ekonomsku politiku i finansijski sistem; Komisije za kadrovska i administrativna pitanja i Komisija za dodjelu dijela budžetske rezerve) je isti tokom tokom mandata 42. i 43. Vlade - netransparentan. Poslovnik Vlade propisuje objavljivanje izvještaja o razmotrenom materijalu, koji sadrži: konstatacije i ocjene i predlog zaključaka, ali to nije bila praksa ni prethodne, ni sadašnje Vlade. Iako GSV redovno odgovara na zahtjeve za dostavljanje zapisnika sa sjednica Vlade, to nije slučaj sa informacijama o radu Komisije za dodjelu dijela budžetske rezerve. Više od godinu dana putem zahtjeva za SPI bezuspješno tražimo osnovne informacije o djelovanju Komisije za dodjelu dijela budžetske rezerve.

Objavljivanje cjelovitog dnevnog reda koji sadrži nazive tačaka označenih stepenom tajnosti, objavljivanje materijala o kojima je odlučeno bez održavanja sjednica je dobra volja Vlade. Bilo koja sledeća Vlada može vratiti praksu koja je karakterisala mandat 42. Vlade kada je GSV smatrao da nema potrebe objavljivati materijale o kojima je odlučeno bez održavanja sjednice ili mandat 43. Vlade tokom kojeg su selektivno objavljivani nazivi tačaka označenih stepenom tajnosti.

Ovaj dokument sačinjen je uz finansijsku podršku Evropske unije i uz kofinansiranje od strane Ministarstva javne uprave Crne Gore. Sadržaj ovog dokumenta, iznijeti podaci i stavovi ne predstavljaju zvaničan stav Evropske unije niti Ministarstva javne uprave. Institut alternativa odgovoran je za informacije i stavove iznijete u ovom izvještaju.

